

us

Eleventh International Olympiad in Linguistics

Manchester (Great Britain), July 22–26, 2013

Team Contest Problem

Fifteen years ago the British poet, critic, and biographer Martin Seymour-Smith compiled a certain list. The following two pages contain that list in a Georgian translation, written in the ancient Nuskhuri alphabet (9th century). Translate as much of it as you can into English.

—*Ivan Derzhanski*

Ծրբամու ճի լուսնիա	Նշուապմո
1 (Իրմակի երազնովակի ըղիմօք)	Դ ժիր
2 (Ղցմեալոտ Ազորուա րողմորո)	Ղցմեալոտ Կոյտուու
3 Ռամպիմանո	Ռամքն ծէ ածնողն
4 (Դիմալապմո րողմորո)	Ապմիուցնոյու
5 Ռազա-ժո	Ջաւ ճի ժիր
6 (Խամաճնըմիովու րողմորո)	Ճողինք
7 Կարգվլու	Ճիւողիքոյու
8 Ռավեթնոնդ	Մրասասահինուն ածուն ոնքամիու
9 Ռուսակիչըռ	Ռուսակիչըռն Սիամիոյու
10 Շմինքաքորող	Շմինքաքորողն Սիամիոյու
11 Ռողմաճաքո	Ռողմաճաքոն Ռուսամորոյու
12 Մրազամին	Միոնսակցորնե
13 Ռոկորնոնդ	Նըրուոնդոյու
14 (Ռողմուորնոնդ Կայիշուքմու ըղիմօք)	Ճուամիմնոնդոյու
15 Ռումիցորուալու	Դիրոնճ
16 Ռավեմուրուալու	Կարիպուն Նըրուոնդոյու
17 Գորոսի Շողինսիճնիորորո	Ռոմինճ Կանահիոյուն Ռողուասիովու Վճագորիոյու
18 (Քիւուուքուիմ)ու րողմորո)	Ճաւուու Շոտինճ
19 Մրավըսիփո	Ազմերողուալու Կոյազմեգորոյու
20 Կամինորուալու Շաշուալու	Ճիւողոյու, Ողոտունմուքուրորո Շուզալու
21 Ռուտուրուինու	Նոմեստորուն Նըրուոնդոյու
22 Ջէմիկալ Ռումուրուալու	Փորինոյու
23 Արինքալ Հմաւուիկալու	Մուսահիալու Շոյալուուոյու
24 Մրաաքինու	Դիրոնճոյու
25 Բոշըմու Շոյալուուի	Շոյալուու
26 (Ժալուումքիմ)ու քոյիսորոյու)	Կամինճ
27 Ջանու Ջումարինժ	Ջումկուրու Վնչմերուորոյու
28 (Կայիշուուու Շուսուուն ըղիմօք)	Կայուուու
29 Ռամե Շեղուինորո	Ռուարացուն Հէճու
30 Ջճիջու Ռուցուու	Ռուտուցու Կամինճու
31 Ֆունթումուալու Դմունմալու	Գիլու Արևուուուու
32 Բոկարա Ջեկուուրորո	Ջեգուու
33 Ջէմիջու Ռավուուի	Կուցուահիոյու Շորայս Պերուուու
34 Գուհինսաւ Մեցուու	Կունցիքիոյու Ջումկուրու Կամուուուու
35 Վեր Կուուուի	Կուկուուի Մուրուուու Կամուուուու
36 Բոկարա Կասումինիու	Ռուալու Կուկուուան Մուրուուուու
37 Ջույու Ծու Ջամիջու	Ջուլոյու
38 Ջույու Ծու Կուկուուի	Ճամի Կուսաք
39 Դառնին Եղուրու	Նըմկաման Ռամիմարու
40 Գուհինու Կոյեաի	Կոյուու Ակուցիաի
41 Ալուուու Կոյիսու	Ալուուու Գուարու
42 Ջարուուու Ջարուուու	Ջուուացու Ալի Ժումուու Շնաւուու Նուուուու
43 Միորի Շոկամիքու	Շնչուացու Ջուաճուն Կոյուու
44 Ջամճու Ռայուն	Ռուուուուու
45 Ջարփուու Ռայուն	Կոյամիոյու
46 Կոտու Ամնկուու	Գորինոյու
47 Կումալ Ասումին	Դուու
48 Ճամի Կամինճու	Մուուուու Ջայնիակայսու Ռուն Գուուուու
49 Դուճակ Բուամի	Բուքամի Գուանամու Ջուուու Ջուուուու
50 Ճամի Ռակու	Կոյամի Ջուուուու

51	չամեջ պղմեկու	ընհագիրը ճճճուհիպիտ ըածիու սմոհըուսոցուն պղմացոց
52	չճմպըրութ դուկա	ըւրուու մղորուիլուց
53	ծողոյթ ովթու	ընհագիրը ճճճուհիպիտ պահուուն
54	ծորու ծոշնիա	ոհիցուուպիտ դիրու ռոդիսկահու
55	սճմալու չահնահու	ոհիցուուպիտ դիրու ռոդիսկահու
56	դարօղու	եճիծու
57	քամէն սորիու	նօռու ճնիւ
58	ճճճ նժոտու	խռպատու նոժնիծու
59	դճպէմիթ ցապահու	մածու նժսուիու ռոնորուուն ծճ ծճողուն ոնքամեց
60	դճբիպիթ եճիրու	ոժորիծ ցահուու կմորուեց
61	վճի-վճե միվլև	ռորուուցու
62	դճպիթ պղմեկու	գորիսիու նօքմիւհիցուու մղորատպուցն
63	մղմիու պարանքամիկմագու	իւուու ալգուուցու ծճուուց
64	պիորուճ ցաճղորիու	ցճակուուրուու սամուուկապիտ նամեւուուրուհիպուն պղմացոց
65	տամէն մասպիթ ճէտուպիտ	դիր մասըուրուապուն սմոհըուն
66	ցղամիջ դուռուուրած գմողօնիու	ցահուն գորիածորիատպուց
67	ըմեպիթ ցասիրուուպիտ	մասպուու մայամիթ հոյու ծճ ուզմածցորին
68	ըուզալութ եաիրու	սանուուրու գորանագուու կպիւն
69	եւմիու գամի երաւանուուրու	ածու պղմացոց
70	նուսիու երիդուցամիու	ճի-ճի
71	եւմիու ծըմիխու ծճ գմողօնիու	եածպիրուուպիտ սամուու ծճուուրուու
72	րոդիու ծողոյթ քամիա	նամակուուռիա ճնպամիուուցուապուց
73	իզմիու ծճմիլորիու	նարպացու ունիմապուց
74	չամ նորպամիթ ճուու	տուրուուպուու պղմացոց
75	րոդիպութ նարինու	նարպուն սմոհըուսոց
76	ցիդցամիթ ծիրուու	ոփուումիուու ծրոյուուուցն
77	րոդու քառակարու	ածու ծճ ծուրուուց
78	չորմիթ երամիկ ծճմիլորու	ընհագիրը որուիւմապուն ծճ ծըցիուուն
79	գմողօնիու հոյու	ճուու ուիլու նըմեւուպումիթ
80	նոցճամիթ գմահու	նախմիուուն ըմին
81	պիորուճ չորմի	սմուցուուն
82	ըուպութ ըոհիցուու	գումինապուուապուն ուուսիու
83	դուռուգմինա սմուու	ցահուու ծճ նընացճապուց
84	եւմիու ուլից	գումինաուուպիտ ըուու
85	ծեմիրու պակու	ծու ծճ պղմացոց
86	գմութ եճիրու	սմուու
87	եւմիու սասու	ծորուումիալու ուումայուց
88	չամ ծողուումիթ եղորիու	նըմեկմիուու, նամուուուն ծճ գմուուն նայքն ուուակուու
89	վճի-սատ նամիրու	գինուուց ծճ սմուու
90	գմութ ուու	ցճ ուուակուուուն
91	նոժամիթ ծճ պարանքու	ծուամի նոխիւ
92	համիպութ դորիու	ելուուու
93	չամեջ ամիւլու	գուու ըմիւուն ատումարճատու
94	ցայամիջ ցամիչուու	ճճճուուն ըվարմուուն ծուակուումապուու, պայուիւու
95	ռավճուու դուռուիւու	գորանագուու ցճակուուուու
96	հաճմ իսմենիու	նորուուու նուակուու
97	տամէն կախու	նամուրուու մղորատպուու նուակուու
98	պղու գմութ	իւուու ժուու
99	ծաւ ծիրու	ծաւ ծիրուու ըուու
100	պղմիու գմութ ներիու	տուրուուպուուն ծճ ուուսիուուն ծուու